

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Telephone: CORTLANDT 4687.

NO. 221. — ŠTEV. 221.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 20, 1918. — PETEK, 20. SEPTEMBRA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Bolgari beže

SRBI IN FRANCOZI BIJEJO BOLGARE. — TUDI GRKI IN ANGLEŽI SO PRICELI OFENZIVO. — ZAVZELI SO 44 VASI. — PRODRLI 15 MILJ GLOBOKO.

Pariz, Francija, 19. septembra. — Popisjuoč večerajšnje boje v Makedoniji, je vojni urad sinoči izdal naslednje poročilo:

17. in 18. septembra so zavezniške armade zelo povečale svoje uspehe prejšnjih dveh dni. Bolgarske divizije, ki se nahajajo na tej fronti, so se umaknile v neredu čez Črno. Naše čete so pri zasledovanju dospole do Črne in so zasedle v gorah Gidrov, Kamen in Čladrno, prekoračile reko Belašnico ter prodrle za Rojden kakor tudi Blatec Masiv.

Sovražnik je pustil za seboj ujetnike in vojni material, katerega še nismo prešteli.

Ob Doiranskem jezeru so tudi angleške in grške čete pričele napadati in so se naselile v sovražnikovih prvih vrstah navzlic hudemu odporu. V njihove roke je padlo veliko število ujetnikov.

Napadi se nadaljujejo.

Neko drugo poročilo, ki popisuje boje od torka, se glasi: "Navzlic velikim ojačenjem, katere je sovražnik naglo spravi naprej, se je zavezniška ofenziva 17. septembra uspešno nadaljevala. Vsi cilji, ki so bili za isti dan določeni, so bili doseženi. Napadi so se vprizarjali na fronti 35 kilometrov in napredovalo se je do 15 kilometrov globoko.

Srbske čete, ki so operirale s francoskimi in grškimi oddelki, so po ljutem napadu zavzele 45 vasi, med njimi Zovik in Stravno ter višine Polčiste in Bečiste severno od Gradešnice ter vas Gradešnice, katero je sovražnik trdovratno branil, kajti imel je povelje držati jo za vsako ceno. V centru so napredovali do všin, ki leže blizu Kozjaka, so prodrli vzhodno od Kozjaka ter se naselili na višinah Kučkov. Proti vzhodu so prekoračili Perez ter zavzeli Topolee.

Vojni plen je velik. V naše roke je padlo več kot 50 topov, med njimi 20 tekah, število ujetnikov neprenehoma narašča. Zavezniški avijatiki so popolnoma nadvladali sovražnika ter so mnogo pripomogli v boju s tem, da so napadali sovražne čete.

London, Anglija, 19. septembra. — Kakor pravi srbsko poročilo, so bili Bolgari popolnoma poraženi ter so na begu in požigajo vasi in skladišča. Novi polki, katere so poslali Bolgari v boj, so se morali z drugimi umakniti.

Srbske čete jih zasledujejo dan in noč.

Zavezniške čete so do zdaj prodrle več kot 12 milj in njihovo prodiranje je tako naglo, da niso mogli prešteti niti ujetnikov, niti vojnega materiala. Srbske in francoske čete so zavzele Topolee, Počisto, Bečiste, Melinico, Vitolišto in Rasimbej. Zavzele so tudi višini Kučkov in Kamen.

Zofija, Bolgarska, 19. septembra. — Današnje bolgarsko oficijelno poročilo vojnega urada se glasi:

Med vasio Grašnice in višino Jorjorik je trajal ves dan ljut infanterijski boj. Ponovni sovražni napadi so bili odbiti.

Ob Doiranskem jezeru je bilo na obeh straneh ljuto artilerijsko streljanje.

Pariz, Francija, 19. septembra. — Srbska vlada ima v rokah dokaze, da so Avstrijci in Nemci prodali na tisoče Srbov Turkom za gotovo dobo za sužnje.

Ujetniki so bili oddani kontraktornem, ki so jih porabljali za delo v Mali Aziji in Amatoiji. Prenašati so morali strahovito trpljenje in na tisoče jih je pomrlo za tifusom, kolero in lakoto.

Obstreljevanje Metz

V močno nemško trdnjavo padajo zavezniški izstrelki. — Na več krajih je že izbruhnil požar.

Z ameriško armado na Lorenskem, 19. septembra. — Zavezniška artilerija je začela obstreljevanje nekotovarno v bližini nemškega mesta Metz.

Ameriški avijatiki, ki opravljajo poizvedovalno službo, izjavljajo, da padajo ameriški izstrelki v mesto ter da je izbruhnil na več krajih požar.

Ameriška artilerija neprestano obstreljuje nemške pozije v ozadju, vsled česar ne morejo tako dobro izvršiti svoje koncentracije kot bi ji lahko izvedli.

S tem, ko so zavzeli Amerikane, sektor pri St. Mihielu, se jim je odprla pot v Nemčijo. Sovražnik se jim ne bo mogel dolgo časa vstavljati, ampak se bo umaknil.

Danes zjutraj je došel do naših čet nek Belgijec, katerega so bili Nemci prisilili delati na nekaterih obrambnih postojankah.

Rekel je, da je bil najprej zaposlen na stari Hindenburgovi črti. Zatem si ga po poslali v ozadje, kajr so Nemci ustanovili še štiri druge obrambne črte. Nadalje je tudi povedal, da Nemci utrjujejo močno črto, ki teče skozi Belgijo. Mimo katerih mest in vasi teče, ni mogel natančno povedati.

Ob celi črti od Verduna pa do švcarske meje, kjer se nahajajo Amerikanci, so nemške patrulje neprestano v akciji. Njihov namen je izvedeti, kje so Amerikanci najbolj močni in koliko divizij imajo na razpolago.

Precej aktivni so tudi nemški opazovalni zrakoplovi, katerim pa bardiirana, zaradi varnosti presegajo od strani naše protizračne lile na Nizozemsko.

Bez iz renskih mest.

Amsterdam, Nizozemsko, 19. septembra. — Hetvolk pravi, da zavezniški letalci vsak dan bombardirajo Kolin, Coblenz in druga nemška mesta, kjer je ubitih ali ranjenih mnogo oseb. Veliko ljudi se je že iz mest, ki so bombardirana, zaradi varnosti preselili na Nizozemsko.

POSADKA TANKA OGLEDUJE NOVO NEMŠKO PUŠKO PROTI TANKOM.

CREW OF TANK INSPECTING CAPTURED ANTI TANK RIFLE CANADIAN OFFICIAL from the SPHERE

Hertling in mirovno gibanje

Nemški državni kancelar von Hertling je izjavil, da je v kratkem pričakovati nove mirovne ofenzive. — Rekel je, da se bo kmalu sklenilo premirje in da je Nemčija pripravljena razpravljati o iztočnem vprašanju.

Haag, Nizozemsko, 19. sept. — Dasiiravno niso pri rokah nikakoli oficijelna poročila, se je vendar izvedelo iz avtoritativnih virov, da je kancelar von Hertling izjavil, da je premirje v bližnji bodočnosti zelo mogoče in da je Nemčija pripravljena razpravljati glede problema iztočne meje.

Poroča se, da se je člane avstrijskega državnega zbora zopet poklicalo na Dunaj.

Amsterdamska borza, ki je bila zelo slaba, se je sedaj ojačila. To je bila mogoče le borzna poteza vendar pa se je z gotovostjo pričakuje v bližnji bodočnosti novega mirovnega gibanja od strani Nemčije.

Kot je bilo pričakovati je morala Avstro-Ogrska prevzeti odgovornost za izjavljene njene mirovne ofenzive. Potem ko je dala izraza svojemu velikemu presenečenju izliva sedaj nemško časopisje svoje jezo na Avstro-Ogrsko.

Celo članu nemškega poslanstva v Haagu so se delali kot da se presenečeni in poparjeni vsled avstrijske mirovne ponudbe.

Izvedelo se je, da so Nemci najprvo skušali zavesti nizozemsko vlado, da posreduje za m.r. Nizozemska je to odklonila in tako je bila Avstrija prisiljena storiti to.

Od Nemčije je pričakovati nov mirovni ponudbe, v tej ali oni obliki.

Stvar, ki vzbuja presenečenje je ta, da smatra angleško in ameriško časopisje celo ponudbo kot nemško ponudbo, dasiravno izjavlja dunajska 'Reichspost', da je poslala Avstrija to ponudbo po posvetovanju z Nemčijo, ki je smatrala čas za popolnoma prikladen.

Vestfalska 'Rheinische Zeitung' pravi, da je bil učinek poslanice naravnost katastrofalen.

Kamorkoli se ozremo, — pravi list, — vidimo le 'silo, silo do skrajnosti', nikjer razpoložena za spravo, temveč le misel, da je avstrijska mirovna ponudba znamenje slabosti. Nikjer se ni vzel ponudba za pošteno. Imela bo le ta učinek, da bo združila zavezniške v še trdnjši blok. Celo glasovi iz Amerike ne priznavajo ničesar drugega kot diktiran mir in če predstavlja to javno mnenje, si ne bo nobena nevarna sila upala nasprotovati potom predlaganja pogajanj za mir.

Jasno je, da noče Wilson opustiti svoje uničevalne politike.

Seja 'Ilirije', št. 23. S. N. Z.

Jutri, dne 21. septembra, v soboto večer, točno ob 8. uri bode redna mesečna seja naše podružnice 'Ilirije', št. 23. Slov. Narodne Zveze. Kakor je bilo pri zadnji seji sklenjeno, bode v slovenski dvorani na 62 St. Marks' Pl. New York. Zelo važne zadeve so na dnevnem redu, zato je nujno potreba, da se rojaki seje vdeležijo.

Pri tej seji se pokazimo in dajmo New Yorkani lep zgled celi Ameriki.

Ali smemo računati na Vaše navdušenje sree? Poznamo in vemo, da ste navdušeni Slovence v svojem srečju. Se v dejanju na dan! Pa še nekaj vas lepo prosim! Imate prjetelja, prijatelje? Ali ne mislite, da tudi on, ona ljub svoj narod? Zakaj bi se on, ona ne spadal(a) v Zvezo? Dajte, pridobite ga! Naj še on, ona pristopi! Vsi, vsi v Zvezo!

Uradnike podružnice prosim, da pridejo gotovo vsi o pravem času k stji. Dajmo uradniki lep zgled! Bodo prvi!

Živele Združene države! Živele Jugoslavija!

S jugoslovanskim pozdravom!

Tajnik.

Nemci zahtevajo mir

V Essenu, Kolinu in drugih mestih so bile velike mirovne demonstracije. — Hindenburgova proklamacija.

Amsterdam, Nizozemsko, 10. sept. — Kakor pravi nemško poročilo iz Kolina na nek nizozemski list so se vršile danes v Essenu in Kolinu ter v več saških mestih mirovne demonstracije, katere so vzpizorili socialni demokrati. Na tisoče oseb se je vdeležilo zborovanj.

Kakor piše Zeitung am Mittag v Berlinu, je izdal feldmaršal Hindenburg na armado proklamacijo, v kateri razpravlja tudi o avstrijski mirovni ponudbi, rekoč da to ni ne zadene vojnih operacij.

Glasj se:

Avstrijsko-ogrška vlada je predlagala vsem bojujočim se narodom konferenco za neobvezno razpravljanje o miru. S tem pa vojne operacije niso prizadete. Pripravljenost za mir ni v nasprotju z duhom, s katerim vodimo vojno za domovino.

V začetku decembra 1917 je cesar, naš najvišji vojni gospodar, s svojimi zaveznički ponudil sovražniku mir. Nemška vlada je od tedaj pogosto razglasila svojo pripravljenost za mir.

Sovražnikov odgovor pa je bil roganje in posmehovanje. Sovražne vlade so podžgale svoje narode in armade, da nadaljujejo uničujočo vojno proti Nemčiji. Od tedaj pa smo nadaljevali svoje obrambne boje.

Naš zaveznik je stavil novo ponudbo za razgovor. Bojevanje ne bo prekinjeno. Naloga armade je, nadaljevati boje. V štirih zmagovitih vojnih letih je nemška armada odločno varovala domovino in je dokazala sovražniku svojo nepremagljivost. Samo s tem sredstvom pomagamo zlomiti sovražnikovo voljo do uničevanja.

Oficijelna poročila

FRANCOSKO POROČILO.

Pariz, Francija, 19. septembra. — Nočno. — Razširili smo svoje pridobitve kljub obupnemu odporu sovražnika ter napredovali preko Contescourt, kateri kraj se popolnoma nahaja v naših rokah. Zavzeli smo tudi Castres. Dospeli smo do zunanega roba Benay.

Zlomili smo vse protinapade na visokih ravninah zapadno od Jouy ter prizadeli sovražniku velike izgube. V roke nam je padlo 100 jetnikov.

Dnevno poročilo. — V okraju St. Quentin so francoske čete napredovale ter prodrle v Contescourt, katerega sovražnik obupno brani.

Severno od Aisne se je vršila živahna artilerijska delavnost. Močan nemški protinapad v okraju Moisy farne je ostal brez posledic. Naše čete so vstrajale v svojih pozicijah ter prizadele sovražniku velike izgube. Na fronti ob Vesle se je z našim ognjem ustavilo neki nemški napad, katerega se je vprizarilo severozahodno od Courlandon.

Zavrnili smo več nemških napadov v Champagne in ob Aisne.

ANGLEŠKO POROČILO.

London, Anglija, 19. septembra. — Nočno. — Nadaljna poročila kažejo težki značaj protinapada, katerega je izvedel večeraj popoldne sovražnik proti Treseault in vso težkost izgub, katere so imele sovražne divizije, vključno sesto brandenburško divizijo.

Danes so se vršili boji v sektorju iztočno od Epehy ter v bližini Gouzeaucourt, kjer smo pridobili na ozemlju severno od gozda Gauche.

Z ostale bojne fronte se poročila le o krajevnih spopadih. Učeli smo nekaj jetnikov v lokalnih bojih južno od vasi Auchy-Le-Bassee ter nekoliko izboljšali svoje pozicije zapadno od Wytschaete. Sovražne napadalne oddelke se je zavrnilo iztočno od Neuve Chapelle tera severno od Ypres-Comines kanala.

Jetniki, katere smo ujeli pri operacijah od večeraj naprej severozapadno od St. Quentina, presegajo število 10.000. Zaplenili smo tudi preko 60 topov.

Včeraj je bila delavnost sovražnih letal majhna. Izstrelilo se je iz zraka štiri sovražne aeroplane, dočim se je nadaljne tri stavilo izven akcije. Pogreša se štiri naše stroje.

Dnevno poročilo. — Včeraj popoldne je otvoril sovražnik na severnih delih bojne fronte velikansko obstreljevanje iz velikega števila topov, med Gouzeaucourt ter Arras-Cambrai cesto. Telefonske zveze so bile hitro pretrgane vsled intenzivnosti sovražnega ognja.

Ob petih zvečer je pričela nemška infanterija z napadom na široki fronti, od Treseault proti severu. Na vseh točkah se je Nemec zavrnijo ter so imeli velike zgube, posebno pri gardah tretje in 37. divizije. Nadaljni močan napad, katerega se je vprizarilo takoj nato severno od Moevres, se je istotako zavrnilo. Na nekaterih mestih se je posameznim oddelkom Nemecev posrečilo prodreti do naših postojank, odkoder se jih je pregnalo z uspešnimi protinapadi.

NEMŠKO POROČILO.

Berlin, Nemčija, 19. septembra. — Na večerajšnji bojni fronti med Havrinecourt gozdom ter reko Somme so se omejili Angleži na ostre delne napade, katere pa se je povsod zavrnilo.

Berlin, Nemčija, 19. septembra. — Dnevno poročilo. — Severozahodno od Bixsehoote smo izčistili del zakopov, ki so ostali v rokah sovražnika od 9. septembra naprej ter nam je padlo v roke 136 belgijskih jetnikov. Vršile so se živahne poizvedovalne akcije med Ypres in La Bassee. Severno od Stmentieres ter južno od La Bassee kanala se je zavrnilo delne napade sovražnika.

V Moevres in Havrinecourt sektorjih so se vršili močni artilerijski boji. Pri krajevnih spopadih nam je padlo v roke nekaj jetnikov.

Na sektorju od gozda Havrinecourt pa do Somme so obnovili Angleži svoje napade proti pozicijam pred Siegfried fronto. Napadi, katere se je vprizarilo severno od Gouzeaucourt in proti vasi sami, so se izjalovili. Neki nemški lovski polk je obupno branil Gouzeaucourt. Med Gouzeaucourt in Hargicourt smo zavrnili Angleže, ki so večkrat napadli z močnimi silami in s pomočjo tankov. Po o-mahujočem boju sta ostala Rpehy in Ronsoy v rokah sovražnika.

Na večer je sovražnik obnovil svoje napade na celi fronti, a se ga je zavrnilo povsod.

Med Hargicourt in Pontruet so prodrli Avstrialci skozi naše pozicije. Po težkem boju se nam je posrečilo ustaviti sovražnika zapadno od Bellincourt Bellenglise.

Med Omignon rečico ter Some so napadle angleške čete v zvezi s francoskimi. Z uporabo močnih sil so skušale prodreti skozi naše črte pri St. Quentin in severno od tega mesta. Spopadi, ki so trajali do večera, so se končali za zavrnjenjem sovražnika. Z živahnimi boji se je pognalo sovražnika nazaj na pozicije, iz katerih je bil prišel.

Južno od Somme se je izjalovil neki delni francoski napad. V Cotes Lorraine se je obnovila bojna delavnost. Vršili so se manjši spopadi. Tekom nekaj boja pri Manheulles, severozapadno od Fresnes, nam je padlo v roke nekaj jetnikov.

ITALJANSKO POROČILO.

Rim, Italija, 19. septembra. — V gorskem okraju ob Brenti smo izvedli danes zjutraj uspešne presenetljive napade. Na Asiago planoti so prodrle naše čete v dva dela sovražnih zakopov. V roke nam je padlo štirideset oseb.

Južno od Col Caprile se je tekem nekega presenetljivega napada ujeli devetdeset mož. V torek ponoči so se izjalovili trije napadi, katere je vprizarilo sovražnik iztočno od Monte Pettica.

V Albaniji, severno od Pojani, so imele naše patrulje manjšo spopade so sovražnikom, pri čemur so ujele nekaj mož.

AVSTRILJSKO POROČILO.

Dunaj, Avstrija, 19. septembra. — Med Brenta in Piave je prenehal sovražnik s svojimi napadi, katere je vprizarjal skozi prejšnje dni.

Pri San Donna di Piave se je zavrnilo neki nočni poskus sovražnika, da prekorači reko.

Medtem ko bomo vojno nadaljevali, ali pa, ako bo zopet zavrnili ljevali, moramo čakati, ako se mir z nami, dokler nismo pripravili v tem času odkritosrčen ljeni kupiti ga pod pogoji, ki bi in pripravljen za mirovna pogajanja, ali pa, ako bo zopet zavrnili uničili bodočnost našega naroda.

"GLAS NARODA"

NEWYORK PUBLISHING COMPANY
(Slovenian Daily.)

Printed and published by the
(a corporation.)

FRANK BAKER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko. Za celo leto na mesto New York \$3.00
in Canada \$3.50 Za pol leta na mesto New York \$1.50
in Canada \$2.00 Za četrt leta na mesto New York \$1.00
in Canada \$1.50 Za šest mesecev na mesto New York \$0.75
in Canada \$1.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Single copy day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.50.

Advertisements on agreement.

Dopis brez podpisa in omenitve se ne priobčinja.
Denar naj se blagovodno pošilja po — Money Order.
Pri iskanju kraja naročnikov prosimo, da so nam tudi priložni (sva)bi
nasnani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA" New York City.

Telephone: 2876 Cortlandt.

Metz

Potem, ko je general Pershing sijajno premagal Nemce v ozemlju pri St. Mihiel, so se oči vseh njegovih vojakov, vseh Amerikancev in drugih zaveznikov narodov obrnile proti močni nemški trdnjavi Metz.

Amerikanci so tako blizu tega mesta, da zamorejo s svojimi topovi streljati vanj.

Nadalje imajo Francozi razpostavljeno svojo artilerijo na hribovih, ki obdajajo Pont-a-Mousson. S teh hribov je mogoče opaziti v jasnem dnevu Metz.

S tem, da so Amerikanci uspeli pri St. Mihielu, so dosegli veliko. To je prvi korak v akciji, katere posledica bo najbrže, da bo prišel Metz in južno tudi Alzacija Lorenska nazaj v francoske roke. Umevno je, da to ne bo šlo tako lahko. Premagati imamo silne težkoče; ker je bil pa začetek dober, lahko že vnaprej sklepamo, da bo končni uspeh zadovoljiv za nas in za vse zaveznike.

Direkten napad na mesto je skoraj nemogoč. Ne morda vsled tega, ker je mesto veliko bolj moderna trdnjava kot je Verdun, pač pa vsled obrambnih ert, ki so jih napravili Nemci na hribovih, kateri obdajajo mesto.

Nemci so začeli utrjevati okolico že takoj po začetku vojne in so utrdbe neprestano izpopolnjevali.

Priznati moramo, da je Metz temelj nemške obrambe, ne samo obrambe stare erte, pač pa celoga nemškega ozemlja med Renom ter belgijske in francoske fronte.

Kakorhitro pade Metz, se nemške armade ne bodo mogle več postavljati na belgijski fronti in nemške armade ne bodo mogle več braniti Alzacije Lorenske.

Slednjič jim ne bo kazalo drugega kot umakniti se na svojo zadnjo erto, ki drži mimo Rena, Lanterja in Saare.

Pa še večjega pomena je Metz. To mesto brani vse velike železniske okraje, ki se nahajajo med Longvy na Francoskem ter luxemburške meje.

Če izgube enkrat Nemci te okraje, izgubijo žnjim vred največji vir svojih potrebščin. Lahko se trdi, da s temi okraji izgube tudi vojno.

Ko se je svoj čas odločil Bismarck po nasvetu vojaških strokovnjakov za zavzetje Metza, je storil to vsled tega, ker so mu rekli, da je to mesto ključ Francije.

Z direktnim napadom te trdnjave najbrže ne bo mogoče zavzeti. Nemci bodo morali to trdnjavo izprazniti vsled razmer, ki bodo posledica raznih zaveznikovih operacij.

Brez dvoma bomo pa pričla še koncem letošnjega leta velikim in pomembnim dogodkom.

Zavezniki bodo udarili izpred Verduna proti Moseli vzhodno od Brieyja ter severovzhodno od Nancyja med Metzom in Strassburgom. Ta ova navala bosta obkolila Metz v podobnem oziru kot je bil obkoljen sektor pri St. Mihielu.

To važno strateško potezo bodo najbrže izvršile čete generala Pershinga s pomočjo francoskih vojakov.

Kampanja za Metz bo trajala dolgo in se bo bolj počasi razvijala. Mesta ne bodo porušili zavezniki topovi, pač pa ga bodo obkolile s treh strani zaveznike armade.

Nemcem ne bo kazalo drugega kot izprazniti svojo najvažnejšo trdnjavo. To bodo pa morali storiti prej, predno bodo od vseh strani obkoljeni.

Kupujte vojno-varčevalne znamke. Sedaj imate čas, kajti koncem tega meseca bo razpisano erto vojno posojilo.

Od prvega oktobra naprej ne bo nihče dobival našega lista, če ga ne bo plačal. Pošiljanje lista bomo isti dan vstavili kot poteče naročnina. Vpoštovati ne bomo smeli nobenega izgovora kajti tega ni nismo uredili sami, ampak nas je prisilila vlada v to.

Kdor hoče dobiti vse številke "Glas Naroda", naj obnovi naročnino že vsaj tri dni prej, predno mu poteče.

Pozor slamnikarji!

V ponedeljek, dne 23. septembra ob 4.30 popoldan se vrši v Manhattan Liceum na 4. cesti med drugo in tretjo ulico

važna seja vseh lokal slamnikarske unije.

Pri tej seji se bo glasovalo glede več važnih zadev pri naši obrti. Dolžnost vsakega posameznega člana ali članice je, da se te seje gotovo udeleži in odda svoj glas za ono kar sprevidi za najboljše. Člani vseh narodnosti glasujte zajedno in večina odloči. Torej nobena narodnost nima posebne seje in tudi ne pravico posebej glasovati.

Naše organizacija deluje na to, da se organizira vse delavce po celi Ameriki, kateri so zaposleni pri tej obrti. Mnogo se bo tudi o tem razpravljalo in nastopili bodo kot govorniki glavni uradniki naše organizacije.

Pridite vsi, gre se za Vašo lastno korist.

Joseph Ferenczak, organizator.

Dopisi

New York, N. Y.

Jesenski čas je tukaj in prenehale so zabave in pikniki na prostem v prijetni senci košatih dreves. Menda se ni bilo nobeno leto toliko teh piknikov kakor letos. Zaključek je pa naredilo slov. kat. izobraževalno društvo "Danica", ki je obenem tudi pevsko društvo. V nedeljo 15. sept. Kljub temu, da so bile isti dan kar na treh krajih prireditve, je bila vdeležba še dokaj dobra.

V Carnegie Hall je bil isti dan shod vseh zatiranih avstrijskih narodov. Velikanska dvorana, ki ima prostora za 5000 ljudi, je bila napolnjena tako, da se je moralo veliko ljudi vrniti. Slovencev je bilo kakih 100, vsaj toliko smo razdelili vstopnic; 16 Slovencev je bilo v narodni noši, katere se je drugorodcem silno dopadla.

Društvo "Krsčanskil Mater" je pa na večer priredilo družinski zabavo. Slovenska dvorana na 62 St. Mark's Place je bila napolnjena. Vsi vdeleženci so bili zelo zadovoljni, ker je bila res prava domača zabava. Matere so se pa tudi potrudile, da je bilo vse zelo okusno pripravljeno.

Dne 29. sept. pa namerava brooklynsko društvo "Krsčanskil Mater" prirediti nekaj takega.

Dne 6. oktobra priredi Slovenska Narodna Zveza skupno s Srbsko Narodno Odbrano in Hrvat-skim Narodnim Savezom veliko prireditev in zborovanje za četrto vojno posojilo. Dvorana, kjer se bo to vršilo, mi ni znana.

Društvo sv. Frančiška KSKJ. bo pa dne 27. oktobra priredilo krasno igr v cerkveni dvorani na 62 St. Mark's Place. Po igri bo prosta zabava.

Pri tem moram omeniti, da je glavni odbor KSKJ. sedaj izposlal pri državi New York pravico poslovanja ali charter. Torej sedaj enkrat za vselej preneha vsako strukture in beganje članov pri naših treh društvih KSKJ. od strani raznih prijateljev. Društva sv. Frančiška, sv. Jožefa in sv. Ane so sedaj edina društva v Velikem New Yorku, kjer se lahko zavarujete za posmrtnino, poleg tega pa je za bolniško podporo in se ni treba bati, da bi bilo društvo razpuščeno. (Kolikor nam je znano, je dobila charter tudi Slov. Nar. Podp. Jednota, h kateri spadati newyorkski društvi "Bratska Zveza" in "Slovenija". Opomba uredni.)

Dne 24. novembra, to je zadnjo nedeljo pred adventom, bo slovensko obhajalo naše dično pevsko in dramatično društvo "Domovina" svojo desetletnico. Koncert in igra se bo vršila v veliki Arlington dvorani na St. Mark's Place.

Dne 8. decembra ima svojo 10. letnico slovenska dekliška Marijina družba. Igra in prireditve se bo vršila v cerkveni dvorani na 62 St. Mark's Place.

Vsa zgoraj omenjena društva se pridno pripravljajo ter se učijo iger in raznih nastopov. Gotovo ni bo nikomur žal, ki bo te prireditve posetil.

Pa še nekaj novega! Pred kratkim se je v naši naselbini ustanovila "Slovenska godba". Dosedaj šteje že 15 godev, 8 vstanovnih in enega podpornega člana. K slovenski godbi lahko pristopi vsak Slovenec, ki že zna igrati, ali pa da ima veselje se tega naučiti.

Kot vstanovnik se smatra vsak dobrotnik, ki plača enkrat za vselej \$10, podporni člani pa so oni, ki se zavežejo letno prispevati za nakup instrumentov po \$2. Ker je namen godbe izobraževalen in bo, kadar se izvežba, igrala na slov. prireditvah, je pričakovati, da se še več vstanovnih članov priklasi. Instrumenti so se zelo podražili in le na ta način bo temu najnovejšemu društvu v New Yorku mogoče si vse potrebno oskrbeti.

Viktorin.

Brooklyn, N. Y.

Vljudno poročamo cenjenemu občinstvu Greater New Yorka, da priredi slovensko pevsko društvo "Slovan" svoj zabavni večer dne 28. septembra v dvorani "Balkan", 193 Knickerbocker Ave., Brooklyn. Zabave bo dovolj, katere pri "Slovanu" nikoli ne manjka. Za ples bo igral kranjski Symphony Orchestra profesorja Weiss, ki je vsakemu Slovencu dobro znan. Vstopnina 15 centov. K obilni vdeležbi vljudno vabi "Slovan".

Blacklick, Pa.

Ne vem, ako se je že kdaj kaj poročalo iz te naše naselbine v nam priljubljenem listu Glas Na-

roda. Naj bo tedaj meni dovoljeno, da se malo oglasim.

Tukaj sta dve tovarni: ena je topilnica, druga pa livarna. V okolici je tudi več premogovnikov, ki vsi dobro obratujejo.

Kolikor vem, ni v tukajšnji bližini nobene slovenske družine, da bi napravili kdaj kak zabaven večer. Vstanovili pa smo pečarski klub. Ker so tukajšnji boarding-bossi zaradi dragine zelo poskočili s hrano, zato bi bilo za nas dobro, ako bi se oglašila kakasamska Slovenka, neprav ne zna posebno dobro kuhati, saj jo bo nekako lahko poučil tudi kak pečlar. Toda preveč varne kuharice tudi ne maramo, ker pečlar nima nikdar polnega železoda. Lansko leto so se oglašale le dobre kuharice, zdaj so pa utihnile; to je znamenje, da so našle vse dobre službe in se ne marajo več ukvarjati z dopisi. Letos naj bi se pa oglašile kuharice slabše vrste, mi bomo z njimi tudi zadovoljni.

Pečarski klub, Box 185, Blacklick, Pa.

Položaj na Balkanu

Bolgarska črta v nevarnosti. — Francozi in Srbi so navahili na najbolj občutljivo točko. — Tudi Grki prodirajo.

London, Anglija, 19. sept. — Naše oči so bile tako zelo uprte na zapadno fronto in že dolgo časa je od tedaj, ko se je kaj važnega dogodilo v Makedoniji, da je potrebno nekaj besed v pojasnilo, ako se hoče razumeti zadnjo ofenzivo.

Glavni del zavezniske fronte leži med Vardarjem in Presbiškim jezerom, 12 milj zapadno od Bitolja. Predno je bila prebita v francosko-srbski ofenzivi, ki se je ravnokar vprizorila, je rekla večimoma proti zapadu od Vardarja do točke, ki leži kakih 4000 jardov severno od Bitolja, ki je edini kraj na macedonski fronti, ki še ni v bolgarskih rokah, katerega pa tako zelo žele, ki pa je bil dolgo časa izpostavljen napadom.

Gorska veriga od Vardarja do Sokola, katerega so Srbi ravno kar zavzeli, se dviga do 6000 čevljev visoko ter teče proti zapadu 45 milj in zavezniki zakopi se na-

hajajo ob južnem pobočju tega gorskega grebena. Do zdaj so bili Bolgari ob celi tej erti v posesti glavnih višin.

Pri Sokolu se obrne pogorje proti jezeru Ostrova; ta del fronte je bil v zavezniskih rokah. Zapadno od Sokola teče fronta navzdol v dolino Črne, katero boja črta dvakrat preseče, predno pride do Bitolja. Črna se pri Bitolji precej obrne proti severu in ko teče kakih šest milj proti vzhodu od mesta, dela velik ovinek in se obrne proti severu med dvema vspremnima gorskima grebenoma ter se izliva v Vardar. Vsa ta glavni del bojišča je gorat, razum doline Črne, ki je okoli Bitolja precej široka in močvirna.

Vrhovi, kakor Sokol, Dobropolje in Veternik so bili ovira zaveznikemu prodiranju po dolini Črne navzdol in srbsko poročilo nikakor ne pretrava, ako pravi, da je bil zavzet najvažnejši del fronte v zaveznikih rokah.

Francozi in Srbi so takoj raztegnili fronto napadov, tako proti vzhodu, kakor tudi proti zapadu, ter je zadobila obliko komolca. Dospeli so do Črne in zdaj stoje pred alternativno: da prodirajo severozapadno čez reko v smeri proti Filepu, kar bi postavilo bolgarsko obrambno erto pred Bitoljo; ali pa da pritiskajo po dolini Črne navzdol v smeri proti severu, kjer bi bil največji odpor med Črno in Vardarjem, kjer so Bolgari tako dolgo držali svoje postojanke.

Pokrajina je zelo težavna in jo je lahko braniti ter je brez cest. In dasi se zatrjuje, da so Bolgari že do grla siti vojne, bodo ta del Makedonije branili z vsemi silami. Zato pa je še prezgodaj, da bi pričakovali velikih uspehov, posebno še, ker se ne vemo, ali bo ta ofenziva več kot pa samo lokalnega pomena.

Do zdaj se more reči samo, da so do zdaj najvažnejše postojanke prešle v zavezniske roke in da Srbi nadaljujejo svoje začetne uspehe.

Grške operacije ob Strumi kažejo na važne dogodke na zaveznikem desnem krilu. Tudi zunanji minister Balfour se je tega dotaknil in rekel, da se teh operacij vdeležujejo tudi angleške čete. Fronta ob Strumi je čisto angleška postojanka, ki je pa tudi naj-

Pozor! Pozor! Pozor!

Slovenecem iz tukajšnje okolice ter iz Youngstown, Girard, Struthers, Warren Niles, O., Farrell in Sheron se naznanja, da

Slovensko dramatično društvo "Prešeren"

priredi

dne 29. septembra 1918

V PROSTORI SLOVENSKEGA DOMA V GIRARD, O.

krasno in jako zanimiva predstavo ki se imenuje

"Kako nastanejo zločinci".

Vabimo vse rojake iz zgoraj navedenih naselbin, da ne pozabijo priti v Slovenski Dom. V tem Domu kakor tudi v tej okolici se prikratk priredi igra v našem milem slovenskem jeziku. Pridite vsi! Dobitek je namenjen za pokritje dolga Slov. Doma v Girard, O.

VSPORED:

1. Pozdrav in nagovor..... predsednik Doma
2. Tamburaško društvo zaigra "My Country 'tis of Thee"
3. Pevsko društvo "Strosmajer" zapoje "Lepa naša Domovina"
4. Godba: "The Star Spangled Banner"
4. Godba: "The Star Spangled Banner"
5. Pev. društvo "Strosmajer" poje "Slovenec in Hrvat"
6. Godba: "Republikanska himna"
7. Pev. društvo "Strosmajer" poje.... "Na tujih tleh"
8. Igra:

"Kako nastanejo zločinci"

Osebe:

Walter, večkratni milijonar in sovražnik delavske stranke Josip Cekuta, Girard
Smudči, sluga pri milijonarju Walterju

M. Shivee, Youngstown
Mirko, sin milijonarja Walterja ter prijatelj siromakov in delavcev..... F. Kramar, Farrell

Sodnik Košutič, prijatelj Walterja ter največji zataleec revnega ljudstva J. Gornik, Youngstown

G. Fajmošter, sosed Walterja.... Frank Zalokar, Girard

Kisel, policaj Joe Bréan, Girard

Črni Peter, izpriden človek Dragič imenovan, nočni tat v hiši milijonarja.... Herman Perehlin, Girard

9. Po končani predstavi zaigra godba Slovensko Narodno himno "Hej Slovani"

10. Pev. društvo "Strosmajer" zapoje "Buči morje Adrijansko"

11. Godba: "Naprej Zastave Slave"

12. Pev. društvo "Strosmajer" poje "Kje dom je moj"

Bratje Slovenci in Hrvati iz vseh strani tukajšnje okolice prosimo Vas, ne pozabite dne 29. septembra, to je v nedeljo priti v Slov. Dom v Girard, Ohio.

Začetek točno ob 2. uri popoldne.

Vstopnina za osebo 50 centov, otroci 10 centov.

Varčevalno železo.

Električno železo bo varovalo možko moč kot ne more nobena druga stvar. Toplota, katero izdaja, je popolnoma primerna delu, katerega vrsti. Posebni ogrevalni viri ne napravljajo neudobnega prostora, kjer se lika in tudi železo samo ne povečuje toplote. Varčuj z ljudmi, povečaj njih proizvedo s tem modernim železom. Naš najboljši izločbeni prostor bo takoj izvršil vaše naročilo.

The New York Edison Company

At Your Service

Glavni urad: Irving Place in 15. cesti.

Podružnice izločbenih prostorov za javno udobnost.

421 Broadway 126 Delancey Street 10 Irving Place 124 West 42d Street 151 East 90th Street 15 East 125th Street 362 East 149th Street

Varčevalne in vojnovarčevalne znamke na prodaj v vseh naših uradih.

ne prijetnejša, kar so jih še držale angleške čete v tej vojni.

Iz stare domovine

Slovensko govoriti je zagrizenost.

Edinost poroča: Dne 11. maja ob 9. zjutraj je prišla Marija Škandar iz Repuja štev. 2 v trgovino Greinitz, da kupi zabojček željčev. V oddelku na ul. sv. Lazarja posluje en mlajši in eden iz piteljen pomočnik. Mladi ni hotel govoriti slovenski in je se bolj pritiskal na imenovanje, naj govori italijanski. Ker se kupovalka ni vdala, ji je očital, da tedaj, ko prodaja mleko, gotovo zna tudi laški. Na ponovno vprašanje, naj ji pove ceno, jo je osorno poslal: la vadi fora.... Obmila se je na starejšega. Tudi ta ji ni odgovoril na vprašanje, pač pa je vpil: V Trstu se sme govoriti le laški in nemški in ako kdo, ki zna ta dva jezika, sili naprej slovenski je pretiran zagrizenec. Pisce teh vrstie je polhalil zavedno žensko za njen nastop. vreden posnemanja, staremu "Slovenec", ki kakor trdi, zna tudi srbski, je pa povedal, da je neumen. Kar posluje v Trstu trdka Greinitz, se mi ni še pripetilo kaj slinčnega. Žaliti se mi ne bomo dali, najmanj pa tam, kamor nosimo svoje žulje. Pričakujemo, da trdka vkrene potrebo v zadevi in da zadoščenje zaženemu slovenskemu narodu — drugace nastopimo drugo pot. Uprava trdke vedi, da si mi upamo v skrajnem slučaju oskrbeti svojo trgovino, v kateri nas ne bodo žalili.

Kadilnikova kočja zopet odprta. Traska podružnica Slov. planinskega društva je naznanila, da se je Kadilnikova kočja na Golici 1836 metrov, kamor je bil dostop vsled vojnih razmer skozi 4 leta nemogoč, na binkštno nedeljo, 19. maja zapet otvorila.

Velikanski nemški aeroplani.

Z ameriško armado v Franciji. 18. septembra. — Sinoči so nemški aeroplani zelo marljivo bombardirali okolico St. Quentin in sovražniki se je posluževali velikega števila novih aeroplanov velikanskega obsega. Trije taki aeroplani so bili izstreljeni vzhodno od Peronne. V njih lahko sedi po 8 mož.

Najbolj presenetljivo pa je, da so nosili po 13 čevljev dolge bombe, katerih vsaka je vsebovala 2000 funtov streljiv. — To so največje bombe, katere so se izdelali Nemci.

DELO! DELO! DELO!!

Charcoal Iron Co. of America v Newberry, Mich., potrebuje delavce v gozdu za delati drva. Plača od kladre \$2.65. Gozd je lep, še ni bil sekan; kampe nove, vse dobro urejene, blizu za hodit do lat. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na: Charly Lauric ali Math. Kerne, McMillan, Mich., ali na John Knaus, Newberry, Mich.

Pomožite svoje znanje v naravoslovju.

Narava nam daje mnogo rastlin, s katerimi je mogoče zdraviti razne bolezni. Jaz imam v zalogi ter razpoložim raznovrstne suhe rastline, cvetja, jagode in korenine, take, ki izvirajo iz vseh delov sveta. Pišite to moj brezplačni cenik. Knjiga "Mali domači zdravnik", ki stane samo 25 centov, obširno opisuje veliko število rastlin in daje nasvet, za katere bolezni in kako se naj rabi. Ne odlašajte, naročite takoj to poučljivo knjigo.

MATH. PEZDIR, P. O. Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

Oženite se

Priljite nam samo EN DOLAR in poslal vam bomo popoln Zenitvanski katalog z natančnim opisom, SLIKAMI, imeni in naslovi mnogih izdelkov in nekele odov, ki kažejo dobroga ni postopnega moda. Lahko sami plete in obknežete dovoljen. Mi smo zmožni storiti pleteno in sroven posredovanje, zato ne štedite dolarja, ki je posred med vami in ZA-KONSKO SREČO.

Pišite še danes na:

RELIANCE F. CLUB

Box 376 Los Angeles, Cal.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

Boljšje zdravljenje za manj denarja.

Profesor Doktor B. F. Mullin

Slovenski zdravnik-špecialist

411-4th Avenue, Pittsburgh, Pa.

(Nasproti glavne pošte, Četrto poslojje od Smithfield St. Pašic se napi z mojim imenom.)

Jaz sem nastarejši zdravnik-špecialist za Slovence v Pittsburghu. Zdravim že več kot 38 let bolne moške in ženske. Ozdravil sem že na tisoče in tisoče oseb in morem tudi vas. V zdravljenju raznih bolezni imam največje izkušnje. Rabim samo najboljša zdravila. Imam najboljši električni stroj za preiskavanje, potom katerega se vidi celo vaše telo kot na dani. K meni prihajajo ljudje od blizu in daleč, da jih zdravim. Zdravim razne bolezni uspešno in na glavo. Govorim čisto slovensko. Moje cene so zmerno. Znanstven preiskava zastonj. Pridite k meni kot k prijatelju. Uradi ure: od 9. ure zjutraj do 6. večer. V nedeljo samo od 10. ure zjutraj do 2. popoldne.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, box 251, Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Knjižnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
 Tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
 Tajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

J. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

J. H. GOUZE, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Ave 'M', So. Chicago, Ill.

AN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

REGOR J. PORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.

CONARD SLABODNIK, box 480, Ely, Minn.

HN RUPNIK, S. R. box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

SEPH PLAUTZ, Jr. 432-7th St., Calumet, Mich.

HN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minn.

ATT POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDROŽEVALNI ODBOR:

DOLF PERDAN, 6026 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

ANK ŠKRABEC, St. Yds. Sta. box 63, Denver, Colo.

REGOR HREŠČAK, 407 - 8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotino Glasilo: GLAS NARODA.

Vsi dopisi, tiskajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne priloge naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pribe pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neosebna pisma od strani članov se ne boče oziralo.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugovanom za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog \$300.000 (tristo tisoč dolarjev). Bolniških podpor, poškodnin in smrtnin je že lačala do \$1.500.000 (en milijon in pol dolarjev).

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bolnik si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po raznih naprednih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve. Društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami. Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Žar v avstrijski tovarni. — V Woellersdorfu pri Dunaju je izbruhnil požar, ki je uničil večino tovarne. V municijski tovarni mnogo pa jih je zadobilo opekline.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Umirajoče cesarstvo

Spisal dr. Bogumil Vošnjak.

(Nadaljevanje.)

Jugoslovansko ozemlje kot zemljepisna in ekonomska enota, in ona je dejanski politični prostor. Če citamo njegovo knjigo v teh dnevih obupa, se čudimo njegovemu poznavanju stvari kot običajno danes. Kdo pa je ta izvanredni Francoz? Železna maska krije njegovo literarno fiziognomijo. Kaj misli ta železna maska glede zemljepisnega združenja srbskih, hrvaških in slovenskih zemelj? — Ta veliki trikot med morjskim obrežjem ter dvojno rečno črto se lahko imenuje ter se bo tudi imenovalo jugoslovansko ozemlje! To ozemlje predstavlja povsem skupni teritorij izključno slovenskim prebivalstvom. Kaj pa je resnična ekonomska uloga tega ozemlja? Dežela predstavlja pot med Nemčijo in deželami severnih Slovanov, med Rumunsko, Bolgarsko ter na drugi strani med Italijo ter ostalim Balkanom. Jugoslavija je velika cesta teh dežel ter ima svoj prav poseben položaj na zemljevidu kot dokaz resničnosti te trditve. Če hoče biti naša državna ideja spizpaznenje med istokom in zapadom, se ne sme pozabiti pri tem teh mogočih rek. Narava sama je dala navodila za to politiko. Jugoslavija je naravni člen med dvema svetovoma, med istokom in zapadom.

V naslednjem hočemo navesti nekega francoskega političnega pisatelja, kojega ženij in sovrastvo do Nemčije je njegovo najboljšo priporočilo. Mož je anonimni politični pisatelj, ki je pred izbruhom svetovne vojne potoval po jugoslovanskih deželah ter po turskem cesarstvu. Knjiga, katero je spisal, je eden najbolj presenetljivih dokumentov jugoslovanske enotnosti. On je navdušen francoski domoljub, ki vidi prihajati nevarnost pan-germanstva. On veruje v to, da je evropska civilizacija ogrožena od zmagovalne Nemčije. Da se ustavi nemški pohod, je na razpolago le eno mogočno sredstvo, — ustanovljenje Jugoslavije!

Ta mož, ki je objavil svojo knjigo leta 1874, je učenjak, kojega

metode so sociološko pravilne — in on je dejanski politični prostor. Če citamo njegovo knjigo v teh dnevih obupa, se čudimo njegovemu poznavanju stvari kot običajno danes. Kdo pa je ta izvanredni Francoz? Železna maska krije njegovo literarno fiziognomijo.

Kaj misli ta železna maska glede zemljepisnega združenja srbskih, hrvaških in slovenskih zemelj? — Ta veliki trikot med morjskim obrežjem ter dvojno rečno črto se lahko imenuje ter se bo tudi imenovalo jugoslovansko ozemlje! To ozemlje predstavlja povsem skupni teritorij izključno slovenskim prebivalstvom. Kaj pa je resnična ekonomska uloga tega ozemlja? Dežela predstavlja pot med Nemčijo in deželami severnih Slovanov, med Rumunsko, Bolgarsko ter na drugi strani med Italijo ter ostalim Balkanom. Jugoslavija je velika cesta teh dežel ter ima svoj prav poseben položaj na zemljevidu kot dokaz resničnosti te trditve. Če hoče biti naša državna ideja spizpaznenje med istokom in zapadom, se ne sme pozabiti pri tem teh mogočih rek. Narava sama je dala navodila za to politiko. Jugoslavija je naravni člen med dvema svetovoma, med istokom in zapadom.

V naslednjem hočemo navesti nekega francoskega političnega pisatelja, kojega ženij in sovrastvo do Nemčije je njegovo najboljšo priporočilo. Mož je anonimni politični pisatelj, ki je pred izbruhom svetovne vojne potoval po jugoslovanskih deželah ter po turskem cesarstvu. Knjiga, katero je spisal, je eden najbolj presenetljivih dokumentov jugoslovanske enotnosti. On je navdušen francoski domoljub, ki vidi prihajati nevarnost pan-germanstva. On veruje v to, da je evropska civilizacija ogrožena od zmagovalne Nemčije. Da se ustavi nemški pohod, je na razpolago le eno mogočno sredstvo, — ustanovljenje Jugoslavije!

Ta mož, ki je objavil svojo knjigo leta 1874, je učenjak, kojega

Influenca

Špansko influenco so prinesli nemški podmorski čolni. — Ravnatelj zdravstvenega urada je podal to mnenje.

Washington, D. C., 19. sept. — Da so pojav španske influence, ki je napravila vojaškim oblastim mnogo skrbi, povzročili nemški agenti, katere so izkrcali nemški podmorski čolni, je mnenje polkovnika Filipa S. Doane, načelnika zdravstvenega oddelka Emergency Fleet Corporation.

"Čisto lahko je mogoče, da so zatresli epidemijo Huni, katere so postavili na obrežje poveljniški nemških podmorskih čolnov", je rekel Doane. "Vemo, da so bili nekateri s podmorskih čolnov na obrežju, kajti videli jih je bilo v New Yorku in po drugih krajih. Popolnoma lahko je za nemškega agenta, da v kakem gledališču ali kakem drugem prostoru, kjer je zbranega mnogo občinstva, odpreti steklenico z bakterijami španske influence."

Nemci so najprej pričeli epidemijo v Evropi in nobenega poudarka ni, zakaj bi bili ravno proti Ameriki gentlemeni. Sicer nimamo nikakih dokazov, da so bolezen zanesli nemški agenti s podmorskih čolnov, toda je to v obsegu možnosti."

Generalni zdravnik Rupert Blue je brzojavil na vse kraje po Zdr. državah ter naročil vsem zdravstvenim uradom, da naj takoj poročajo vsak slučaj te bolezni.

Ko se je enkrat influenza pojavila v New Yorku, se zdravstvene oblasti baje, da se bo nagle razširila. Dokler pa se ne pojavi z večjo silo kot se je pojavila v taboriščih, se ne more pričakovati prevelike naloge. Po Evropi se je zelo razširila, toda to se mora prisovati dejstvu, da je bilo ljudstvo slabo prehranjeno in se je moglo le malo zoperstavljati.

Po mnenju zdravstvenih oblasti ne bo mogoče ubraniti civilnega prebivalstva pred boleznijo, ker bi to pomenilo toliko, kot vstaviti ves promet in delo.

Slučaji, ki so se pojavili v tej deželi, so bolj milega značaja. V

armadi je kakih 10-tisoč slučajev, od teh kakih 3000 v taboriščih Devens, Lee in Upton. Do zdaj je bilo v armadi le malo smrtnih slučajev. Dogodili so se v taborišču Devens.

Prilo je v navadi, da se ta bolezen imenuje španska influenza, toda to ni nikaka nova bolezen, kajti je popolnoma identična z ono, ki je obiskala Ameriko leta 1899 pod imenom influenza. Ta epidemija se je pričela v Carigradu in se je razširila do San Franciscosa v teku šestih tednov.

Sedanja bolezen pa ima svoj izvor na Španskem. Razširila se je po celi Nemčiji in vsej Evropi ter je napravila svojo pot v Srednjo Ameriko in Mehiko ter v Zapadno Indijo in Havajsko otočje.

Kakor kaže Švedska, dežela ni še obvarovana drugega napada, ako je prišel nad njo že eden napad. Ta epidemija je razsajala po Švedskem in drugih skandinavskih deželah še-le pred nekaj meseci, toda brzojavke zopet poročajo, da se je zopet pojavila v istih krajih. Prizadete so iste šole, isti armadni oddelki kot spomladi in v poletju.

Newport, R. I., 18. septembra. Rear-admiral Joseph W. Oman poveljnik drugega pomorskega distrikta pravi, da španska influenza pojema. Danes se je poročalo iz newportskega pomorskega okrožja 241 slučajev, med temi štiri smrtni.

Ayers, Mass., 18. septembra. — Danes so se dogodili trije smrtni slučajevi vsled španske influence v taborišču Devens. Poročalo se je, da se nahaja v vojaški bolnišnici 3500 slučajev influence.

Marblehead, Mass., 18. sept. — Ker je zbolelo na influenco 214 otrok, so šolske oblasti ta teden za prle vse šole.

Boston, Mass., 18. septembra. Influenca in pljučnica je danes zahlevala nove žrtve v New England. Do 10. ure zvečer je bilo naznanjenih 21 smrtnih slučajev. Za to boleznijo je umrl dr. J. J. Denning, ki je že drugi bostonski zdravnik, ki je podlegel tej bolezni.

Camp Upton, L. I., 18. sept. — Taboriščne oblasti so vdale zapretiliberty in Buffalo gledališči ter prepovedale vse prireditve YMCA, KOC, in v židovskem do-

Izkušenosť Father Mollingera.

Znameniti pittsburski duhovnik-zdravnik je za celo stoletje prese-gel svojo dobo kar se tiče medicinske znanosti.

Father Mollinger, zdravnik 200.000-pacientov je za časa svojega službovanja v Pittsburghu, razkril vzrok bolezni, predno je predpisal zdravilo. Za svoje čudovite uspehe je imel 20.000 pri. Časopisi so poročali o njegovih medicinskih uspehih. Na tisoče jih uživa njegova zdravila ter pišejo o zdravju in o novodobljeni sreči. Njegovo poglavitno zdravilo je bilo FATHER MOLLINGERJEV RASTLINSKI ČAJ. On odstranjuje strupe iz telesa, je brez škode ter pomaga mladim in starim. Sestavljen je iz dragocenih zdravilnih zelišč, katerih sokovi zdravijo jetrne nepravilke, zaprtje, boleznine želodca in boleznine ledce. Oni, ki imajo glavobol ali nečisto kri slave to zdravilo, starodavno naravno zdravilo.

Zaraj, za en dolar, ki zadostuje za pet mesecev, se pošlje garantiran, čist in svež proti gotovemu denarju, znamkam ali money orderu.

Pošlji se posebej deset centov za poštuno in zavarovalnino. Če pa nočeš tako naročiti, ga lahko plačaš na pošti, ker ti ga pošljemo C. O. D.

MOLLINGER MEDICINE CO.
 21 Mollinger Building
 14 East Park Way (N. S.)
 Pittsburgh, Pa.

brodelnem zavodu. Priglasenih je bilo 21 novih slučajev. 74 vojakov, ki so prvi zboleli na tej bolezni, je bilo sinoci izpuščenih iz bolnišnice.

Upor v nemški armadi.

Amsterdam, Nizozemsko, 19. septembra. — Mnogo nemških rekrutov, povečini dečkov po 18 let, se je uprlo in niso hoteli v Aachen stopiti v lak, da bi se odpeljali na fronto. Vojski so dobili ukaz streljati na upornike, od katerih jih je bilo 8 ubitih, mnogo pa ranjenih.

Ostali uporniki so bili potisnjeni v železniške vozove kakor živina, toda ko je vlak odpeljal s postaje, so streljali skozi okna.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

Varčevanje == poglavitna naloga...

Voditelji naše velike republike in njim na čelu predsednik Wilson. so prišli do prepričanja, da zamore edino varčevanje v vseh stvareh. varčevanje do skrajnosti, privedi to deželo h končni zmagi.

In če bo zmagala Amerika, bo zmagal ves pošten svet nad krivico, nepoštenostjo in barbarstvom.

Vlada Združenih držav zahteva od nas, ki smo ostali tukaj, najmanj, kar more zahtevati.

Od nas zahteva, da moramo varčevati, in da imamo od tega varčevanja v prvi vrsti mi sami dobiček in šele v drugi vrsti vlada

S svojimi prihranki pomagamo vladi. Naši prihranki nam bodo dobrodošli v težjih časih kot so sedaj.

EVROPA JE IZCRPANA.

Dala je vse, kar je imela. Dala je vse, kar je morala dati.

Nam ni rečeno, da moramo, pač pa le, KAR MOREMO, čeravno v najvišji meri.

Nemci morda mislijo, da je ta kampanja za vojno-varčevalne znamke nekaj neumnega. Naj mislijo, to je njihova stvar. — V najkrajšem času bodo izprevideli, da bo ta armada ravno tako pripomogla h končni zmagi kot armada na bojiščih v Franciji.

Vaša patriotična dolžnost je v razmerju z denarjem, katerega zaslužite. Čimveč zaslužite, temveč morete in temveč morate vložiti v vojno-varčevalne znamke.

NE POZABITE, da je vojakovo življenje odvisno od podpore ki mu jo dajejo ljudje doma. POMAGAJTE! Štedite in kupujte vojno-varčevalne znamke!

Sedaj lahko kupi

vsakdo

W. S. S.

za nizko ceno:

\$4.20

Leta 1923 bo vsaka

posamezna

W. S. S.

vredna:

\$5.00

Ni dovolj razlagati, kaj so storili Nemci. To Nemcev čisto nič ne boli. — Oni se čisto nič ne brigajo, kaj vi mislite o njih. Pomagajte svoji vladi, da jih bo premagala. To je edina stvar, katero morajo Nemci vpoštevati. Če štedite in kupujete vojno-varčevalne znamke, zadenete Nemca na ono mesto, kjer je najbolj občutljiv.

MI SE NE BORIMO ZATO, DA BI IZGUBILI PO VOJNO. Toda ali ste že pomislili, kaj bi se zgodilo, ČE BI JO IZGUBILI?

Hitrost zmage je odvisna od tega, kako znaš varčevati in kako znam varčevati jaz ter podpirati vlado v finančnem oziru

Kupujte vojno-varčevalne znamke ter povsipešite ZMAGO!

Ali izpolnjujete tako vestno svojo nalogo kot jo izpolnjujejo naši fantje na fronti?

Nekdo je rekel: Če bi se naši fanti tako dolgo vstavljali iti "over the top", kot se branijo nekateri ljudje kupovati vojno-varčevalne znamke in Liberty bonde, bi prišli pred vojno sodišče in bi bili ustreljeni vsled strahopetnosti.

Pomisliti je treba, da bi tega denarja ne darovali vladi, pač pa samo posodili, ter bi ga lahko dobili nazaj, kadarkoli bi hoteli.

